

Statistisch Jaarverslag 2021

De diervoedersector in kerncijfers

Statistisch jaarverslag

Inhoud

WIE ZIJN DE BFA-LEDEN?.....	3
BELGISCHE DIERVOEDERSECTOR.....	3
1. Belgische diervoederproductie en de representativiteit t.o.v. BFA.....	3
2. Omzet	4
3. Tewerkstelling	6
4. Evolutie diervoederproductie.....	7
5. Productie per type diervoeder	9
PRODUCTIE BUITEN BELGIË DOOR BFA-LEDEN	15
DE EUROPESE DIERVOEDERSECTOR.....	16
1. De 10 meest producerende landen.....	16
2. Import naar België.....	18
3. Export vanuit België.....	18
GRONDSTOFGEBRUIK.....	20
CONCLUSIE – 2021 IN CIJFERS	24

WIE ZIJN DE BFA-LEDEN?

In 2021 telde de Belgian Feed Association (BFA) 138 leden waarvan 112 leden met hoofdzetel gevestigd in Vlaanderen, 14 leden met een Waalse hoofdzetel en 12 leden met hoofdzetel in Nederland.

In 2021 produceerden de BFA leden 7.647.459 ton diervoeders (incl. voormengsels). Het totaal van de productie en de afzet van diervoeders in België zijn ongeveer status quo gebleven t.o.v. 2020 (+0,2%).

Voeders die niet in België geproduceerd worden en door BFA-leden op de Belgische markt worden afgezet, zitten dus ook vervat in dit cijfer. In het vervolg van het statistisch jaarverslag wordt een onderscheid gemaakt tussen de Belgische en niet-Belgische productielocaties van BFA-leden.

BELGISCHE DIERVOEDERSECTOR

1. Belgische diervoederproductie en de representativiteit t.o.v. BFA

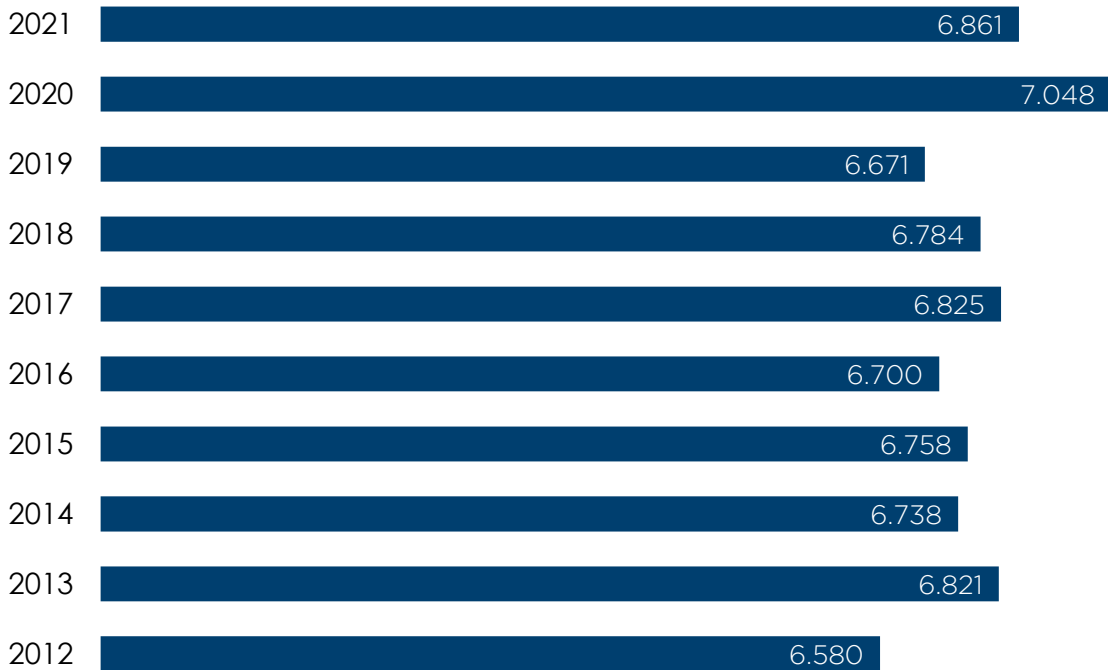
In 2021 produceerden de BFA-leden in België 6.861.276 ton diervoeders (excl. voormengsels). De Belgische productie daalt daarmee met 2,7% t.o.v. 2020. 2021 werd gekenmerkt door de aanhoudende **coronapandemie**, verschillende uitbraken van **vogelgriep**¹ en een diepe **crisis in de varkenshouderij**².

T.o.v. een totale Belgische diervoederproductie van 7.003.834 ton, vertegenwoordigt de Belgische productie van BFA-leden 98% van de Belgische diervoederproductie³. Daarmee is BFA zeer representatief voor de Belgische diervoedersector.

¹ In januari viel de productie van braadkippenvoer terug met meer dan 15%, opfokvoeder zelfs met bijna 30%.

² De periode oktober tot december toonde een daling tot 15% voor de biggen- en zeugenvoeders t.o.v. dezelfde maanden in 2020.

³ Statbel: NACE-codes 10911033 (varkens), 10911035 (rundvee), 10911037 (pluimvee), 10911039 (andere)) . In januari viel de productie van braadkippenvoer terug met meer dan 15%, opfokvoeder zelfs met bijna 30%.

Figuur 1 Totale productie in België van BFA-leden (1000 ton, as begint bij 5.000) (Bron: BFA)

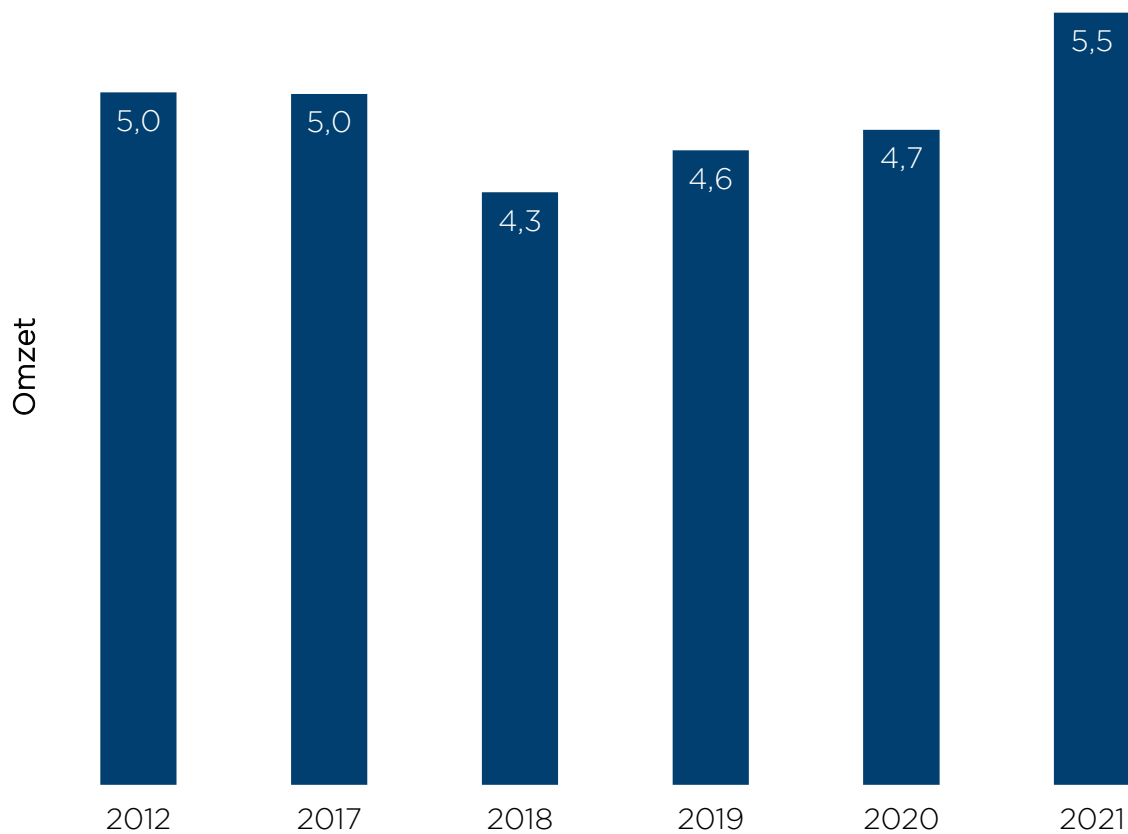
BFA vertegenwoordigt 98% van de Belgische diervoederproductie.

2. Omzet

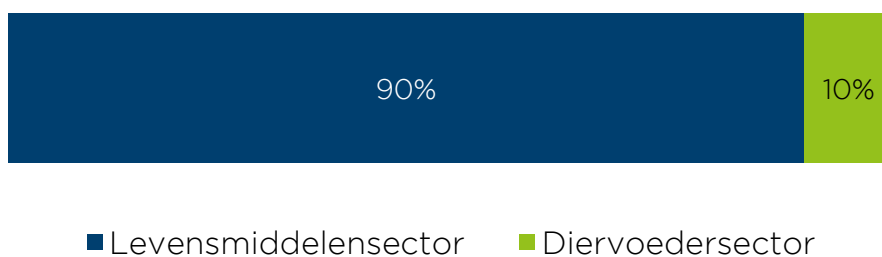
In 2021 steeg de totale omzet in de diervoedervoedersector⁴ met 18% t.o.v. 2020 tot 5,5 miljard €. De omzet steeg dus veel meer t.o.v. 2020 dan de productie. Dit is te verklaren door de sterk **stijgende grondstof- en voederprijzen** sinds september 2020. De **gemiddelde voederprijs** steeg hierdoor met bijna 100 euro in de periode september 2020 t.e.m. december 2021. De voederprijzen stegen sterk, maar wel minder sterk dan de grondstoffenprijzen. De diervoedersector werkte in 2021 dus opnieuw met **kleine marges**.

Het aandeel van de diervoedersector t.o.v. de totale voedingsindustrie steeg in 2021 lichtjes t.o.v. 2020 tot 10,1%.

⁴ Omzet op basis van de btw-aangiften van de bedrijven. Het betreft dus niet de "zuivere" omzet van de productie van mengvoeders maar ook andere activiteiten en diensten zitten hier in vervat.

Figuur 2 Totale omzet van de Belgische diervoedersector (miljard €)
(Bron: Centrale Raad voor het Bedrijfsleven)

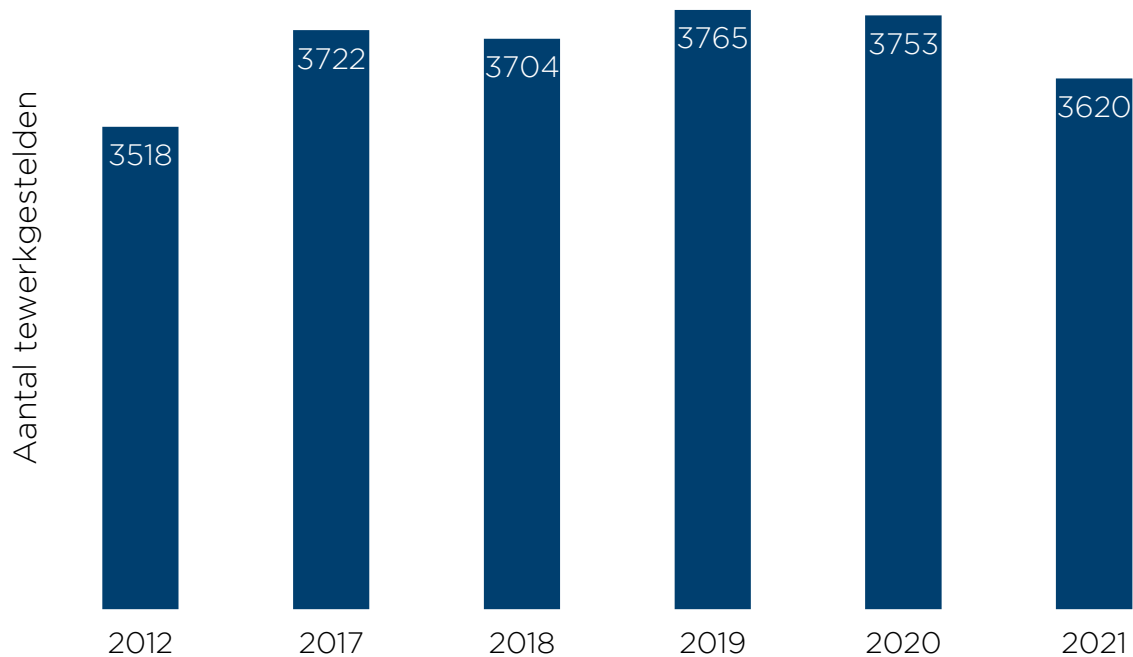

Figuur 3 Aandeel van de diervoedersector t.o.v. de omzet van de totale voedingsindustrie
(Bron: Centrale Raad voor het Bedrijfsleven)

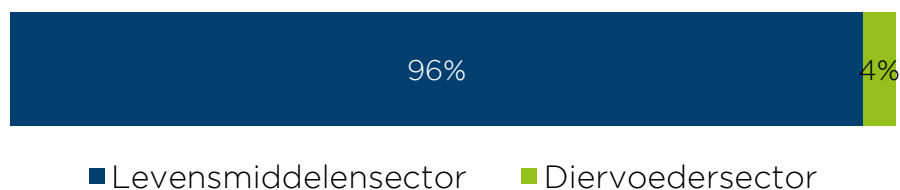
De Belgische diervoedersector vertegenwoordigt bij benadering 10% van de omzet van de totale voedingssector.

3. Tewerkstelling

Het aantal tewerkgestelden in de diervoedervoedersector⁵ daalde in 2021 naar het laagste niveau van de afgelopen 5 jaar. Het aandeel van de diervoedersector t.o.v. de totale voedingsindustrie daalde lichtjes tot 3,7% in 2021 (t.o.v. 3,9% in 2020). Hoewel de tewerkgestelden in de diervoedersector slechts 4% binnen de totale voedingsindustrie vertegenwoordigen, staan ze in voor de realisatie van bij benadering 10 % van de omzet van de voedingsindustrie.

Figuur 4 Aantal tewerkgestelden in de mengvoederindustrie (Bron: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid)

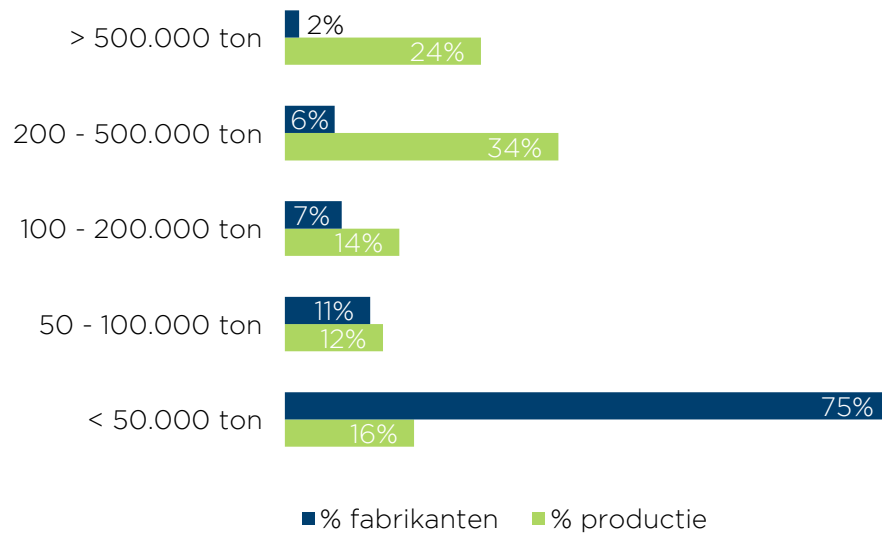
Figuur 5 Aandeel aantal tewerkgestelden in de diervoedersector t.o.v. de totale voedingsindustrie (Bron: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid)

Hoewel het aantal werknemers in de Belgische diervoedersector slechts 4% vertegenwoordigt van de tewerkstelling binnen de totale voedingssector, realiseren ze **10% van de omzet** van de totale Belgische voedingssector .

⁵ NACE-code 10.910 (vervaardiging van veevoerders), excl. 10.920 (vervaardiging van voeders voor huisdieren).

4. Evolutie diervoederproductie

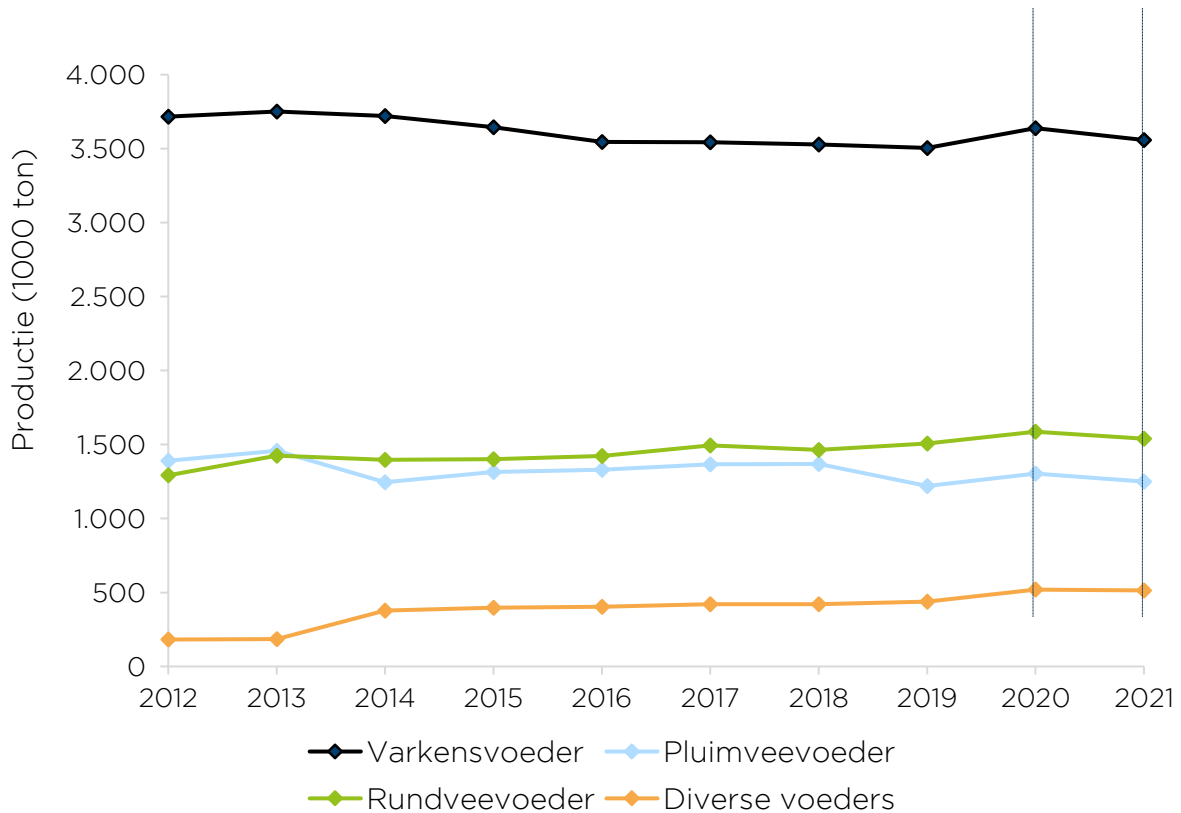
In 2021 werden in België 7.104.275 ton diervoeders, incl. voormengsels, geproduceerd door de BFA-leden⁶. 2% van de leden vertegenwoordigen samen 24% van de productie in België. 75% van de leden heeft een productie kleiner dan 50.000 ton. Samen produceren zij 16% van de Belgische diervoeders.

Figuur 6 Verdeling van de productie in België onder de BFA-leden
(Bron: BFA)

⁶ Op basis van de maandelijkse aangiften van de verkoopcijfers. In 2021 gaven 125 BFA-leden hun verkoopcijfers aan.

Nadat de productie van varkens- en pluimveevoeder in 2020 lichtjes steeg, daalde deze opnieuw in 2021 (resp. -80.700 ton en -54.200 ton t.o.v. 2020). Ook bij de rundveevoeders en diverse voeders zette de stijging van de voorbije 10 jaar zich in 2021 niet verder (resp. -46.800 ton en -5.400 ton t.o.v. 2020).

Figuur 7 Evolutie diervoederproductie in België door de BFA-leden (Bron: BFA)⁷

In 2021 werd er 243.000 ton voormengsels en additieven⁸ geproduceerd in België door 19 fabrikanten⁹. De productie van voormengsels steeg de afgelopen 10 jaar gestaag tot 269.000 ton in 2020, maar viel in 2021 terug naar het niveau van 2017. De voornaamste oorzaken voor deze daling zijn:

- terugval na recordjaar 2020 door corona (grote voorraden aangelegd omwille van logistieke problemen);
- daling inclusiepercentage (kostenbesparing omwille van moeilijke marktomstandigheden: stijgende grondstoffenprijzen, varkenscrisis, ...);

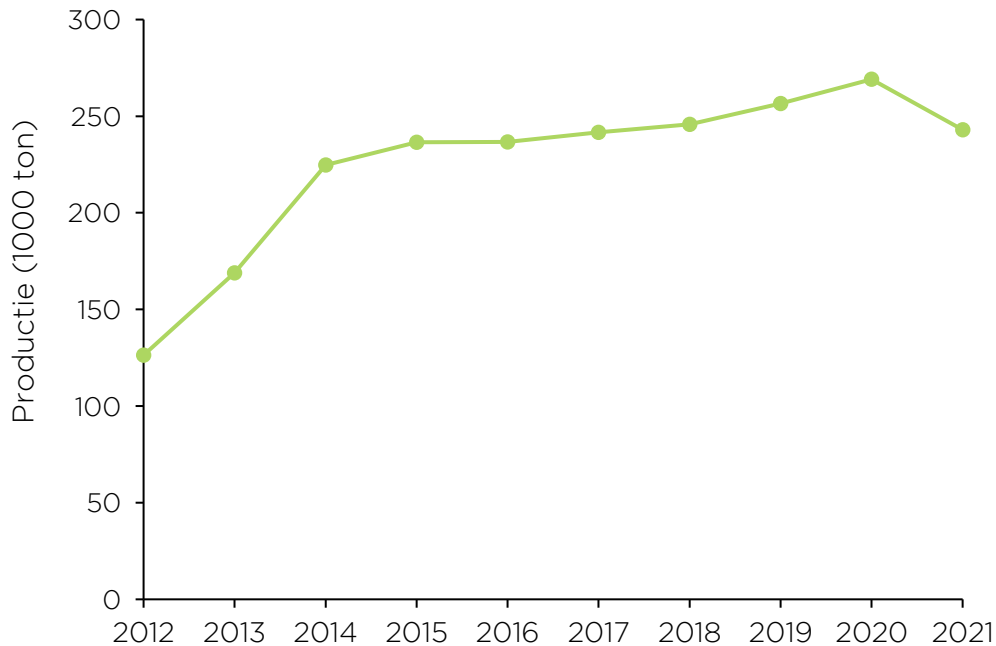
⁷ Sinds 2014 worden konijnen- en duivenvoeder onderverdeeld bij “diverse voeders” i.p.v. bij pluimveevoeder. Dit verklaart de daling in pluimveevoeder in 2014 enerzijds en de stijging bij “diverse voeders” anderzijds.

⁸ Vanaf 2021 worden ook de productie van additieven mee opgenomen in de statistieken. Het gaat om additieven opgenomen in het European Union Register of Feed Additives.

⁹ Twee fabrikanten produceren uitsluitend voormengsels, nog twee andere enkel additieven.

- verminderde export naar derde landen (logistieke problemen omwille van coronapandemie, lagere inmenging van additieven omwille van hoge kostprijs, ...).

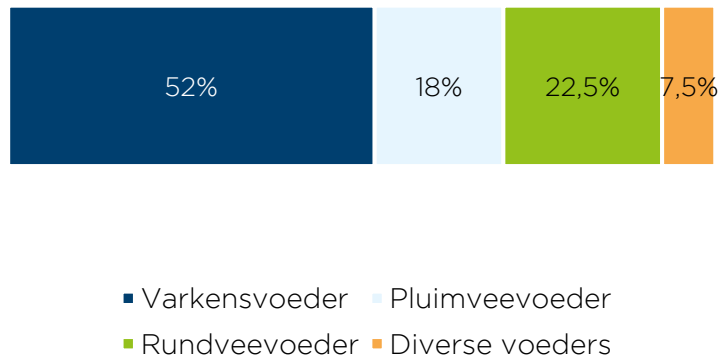
Een mogelijke verdere daling van de veevoederproductie de komende jaren (cf. stikstofproblematiek) zal naar verwachting ook verder druk zetten op de productie van voormengsels.

Figuur 8 Productie van voormengsels en additieven in België door BFA-leden
(Bron: BFA)

5. Productie per type diervoeder

In België betreft iets meer dan **de helft** van de geproduceerde mengvoeders varkensvoerders (52%). Daarnaast nemen pluimvee- en rundveevoeders respectievelijk 18% en 22,5% voor hun rekening. De groep diverse diervoeders omvat o.a. de voeders bestemd voor paarden, konijnen, geiten, schapen, vissen, petfood en duiven.

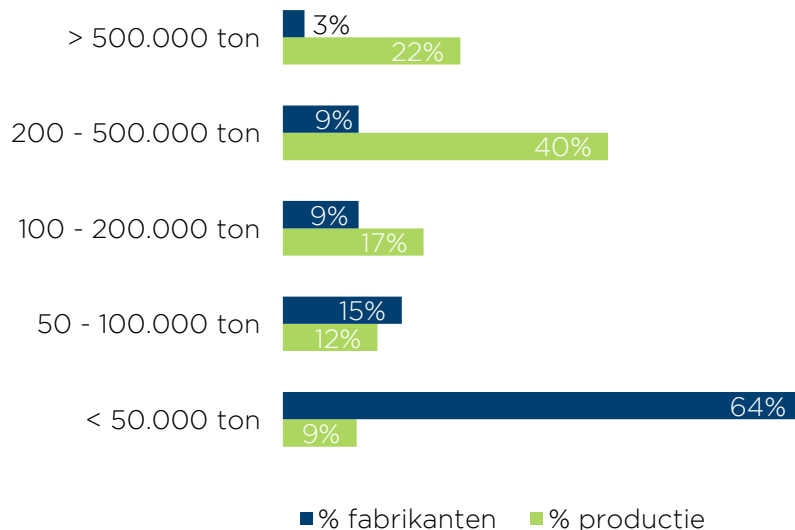

Figuur 9 Verdeling van de productie in België door BFA-leden per type diervoeder (Bron: BFA)

iets meer dan de helft van de in België geproduceerde mengvoeders zijn varkensvoeders.

Varkensvoeder

In 2021 waren er 75 BFA-leden die instaan voor een totale Belgische productie van 3.558.348 ton varkensvoeders. 59% van het varkensvoeder betreft vleesvarkensvoeder.

Figuur 10 Verdeling van de productie van varkensvoeders in België door BFA-leden (Bron: BFA)

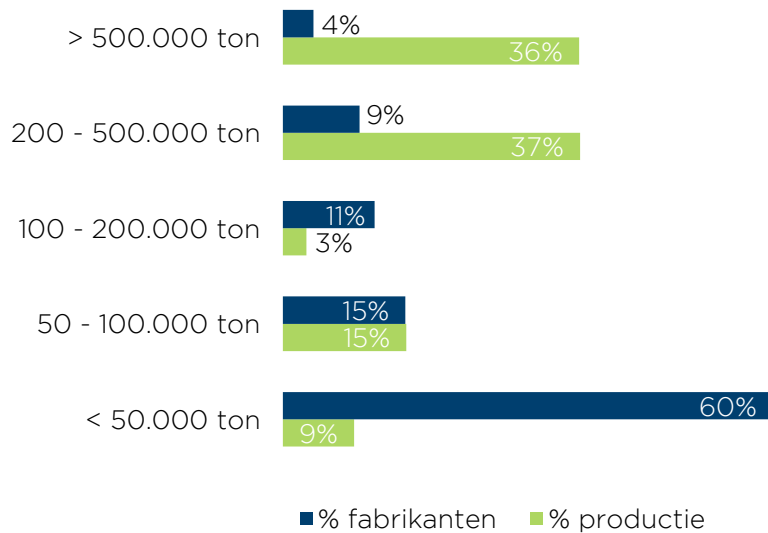
- Baby-biggen (< 20 kg)
- Biggen (20-40 kg)
- Vleesvarkens (> 40 kg)
- Zeugen

Figuur 11 Productie per type varkensvoeder
(Bron: BFA)

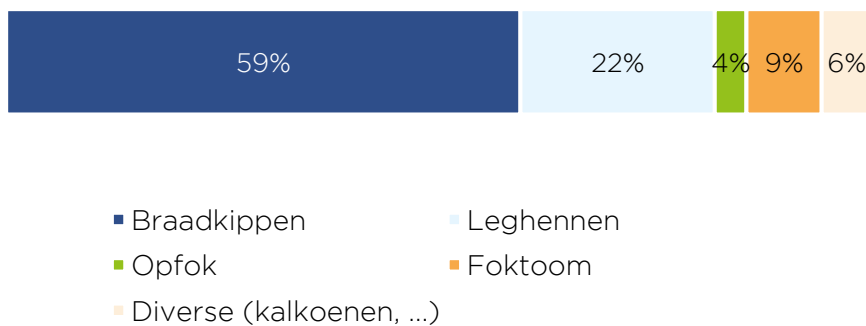
Pluimveevoeder

In 2021 waren er 53 BFA-leden die instaan voor een totale Belgische productie van 1.248.858 ton pluimveevoeders.

59% van het pluimveevoeder betreft braadkippenvoeder. De Belgische pluimveesector kenmerkt zich dan ook door een grotere focus op braadkippen dan op leghennen. De productie van voeders voor ander pluimvee (zoals kalkoenen) vertegenwoordigt slechts 6% van de pluimveevoederproductie.

Figuur 12 Verdeling van de productie van pluimveevoeders in België door BFA-leden (Bron : BFA)

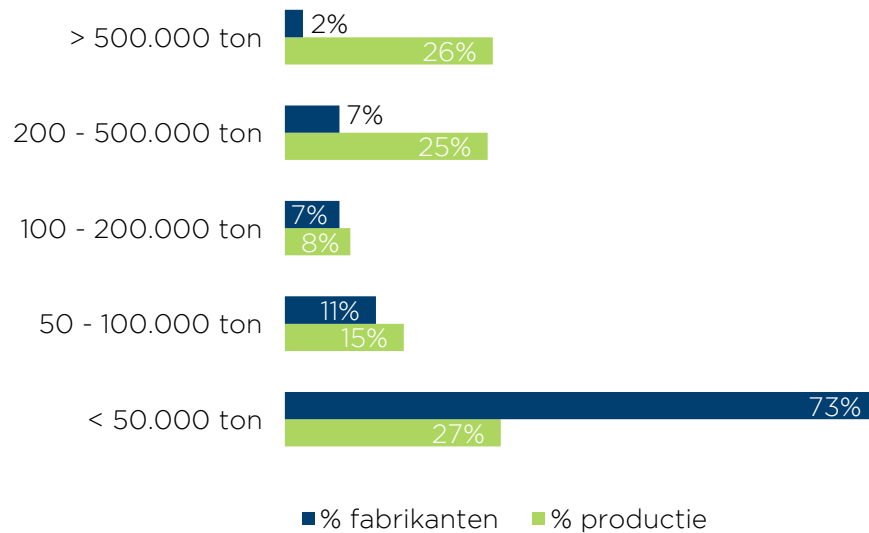

Figuur 13 Productie per type pluimveevoeder (Bron: BFA)

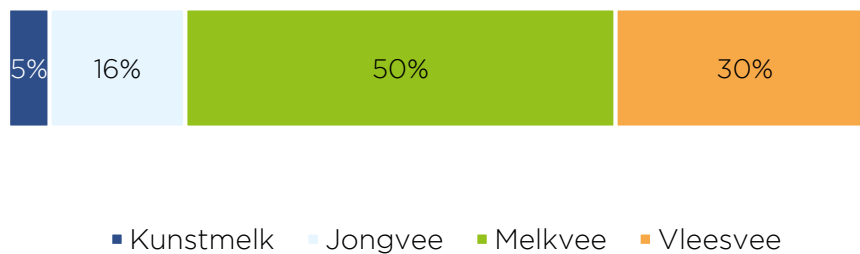
Rundveevoeder

In 2021 waren er 89 BFA-leden die instaan voor een totale Belgische productie van 1.539.862 rundveevoeders.

50% van het rundveevoeder betreft melkveevoeder, 30% betreft vleesveevoeder.

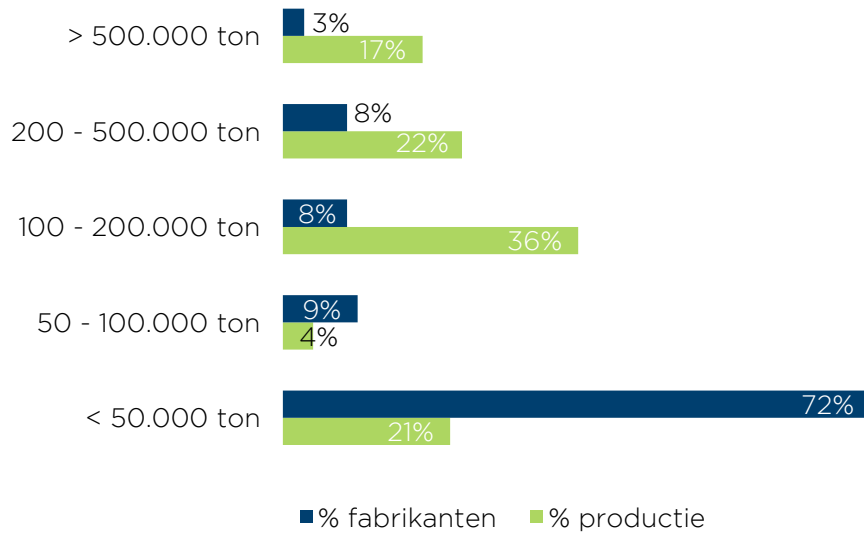
Figuur 14 Verdeling van de productie van rundveevoeders in België door BFA-leden (Bron: BFA)

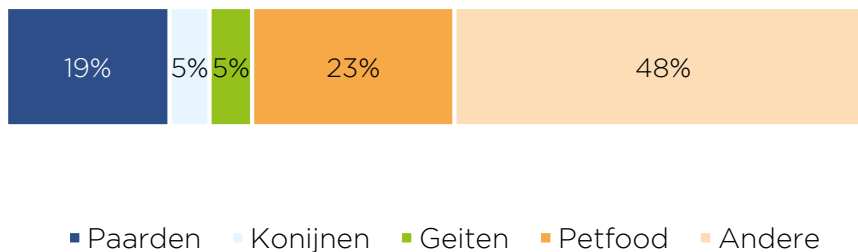
Figuur 15 Productie per type rundveevoeder (Bron: BFA)

Diverse voeders

In 2021 waren er 76 BFA-leden die instaan voor een totale Belgische productie van 514.208 diverse voeders. De term diverse voeders omvat de voeders bestemd voor paarden, konijnen, geiten, schapen, vissen, petfood en duiven.

Figuur 16 Verdeling van de productie van diverse voeders in België door BFA-leden (Bron: BFA)

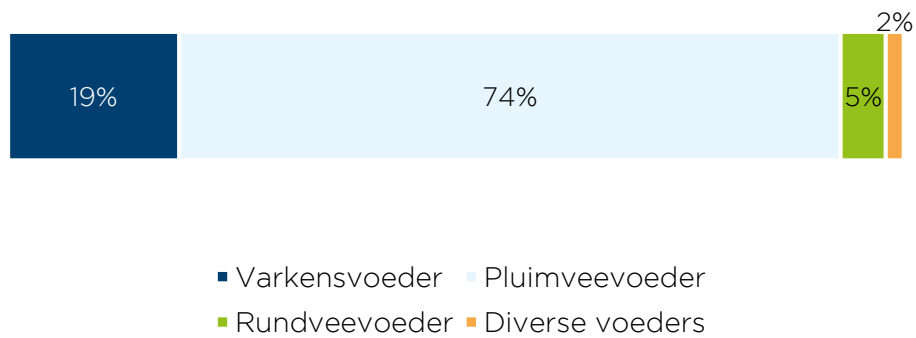

Figuur 17 Productie van diverse voeders per type voeder (de groep “andere” omvat voornamelijk duivenvoeders) (Bron: BFA)

23% van de “diverse voeders” zijn voeders voor gezelschapsdieren.

PRODUCTIE BUITEN BELGIË DOOR BFA-LEDEN

In 2021 werden er 538.137 ton mengvoeders en 5.047 ton voormengsels geproduceerd buiten België (Nederland) en afgezet op de Belgische markt door de BFA-leden. Drie kwart van deze mengvoeders (74%) betrof pluimveevoeders en een vijfde (19%) varkensvoeders. Veel pluimveebedrijven bevinden zich dan ook dicht bij de Nederlandse grens.

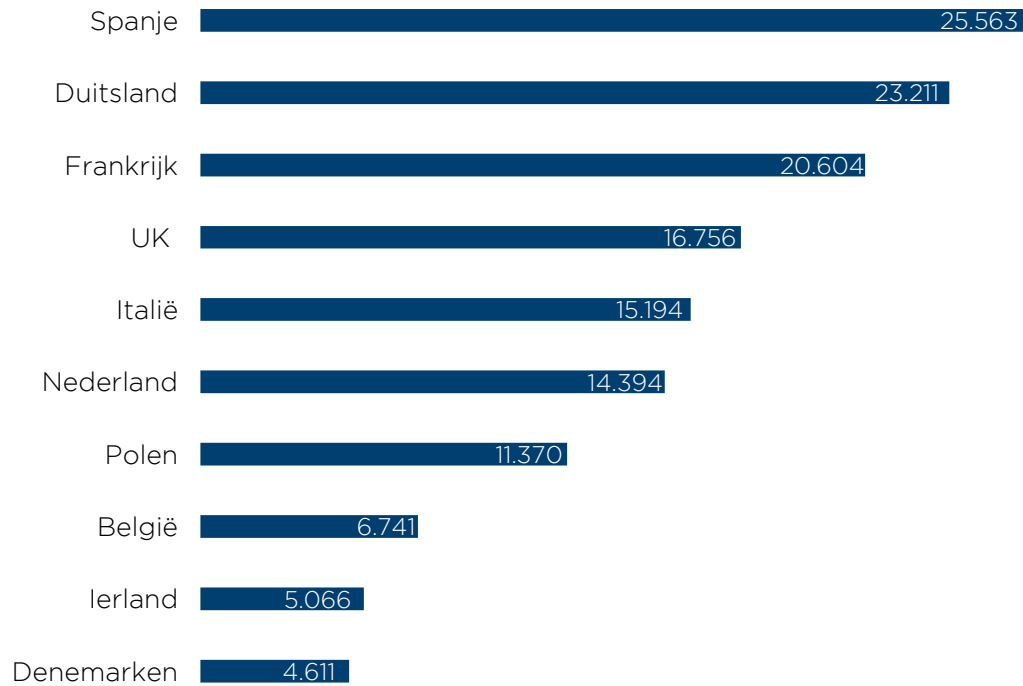

Figuur 18 Verdeling type diervoeders geproduceerd buiten België en afgezet op de Belgische markt door BFA-leden (excl. voormengsels)
(Bron: BFA)

DE EUROPESE DIERVOEDERSECTOR

1. De 10 meest producerende landen

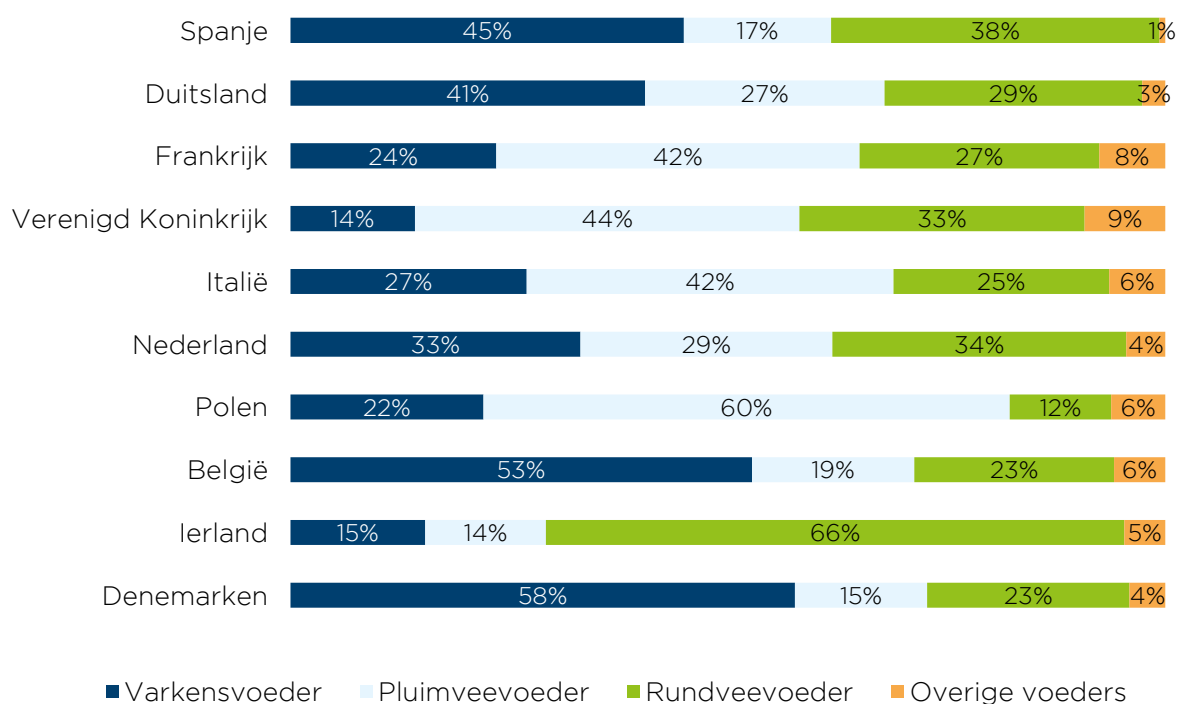
De **10 meest producerende landen** in Europa (EU-28) produceerden in 2021 samen 143,5 miljoen ton diervoeders (+0,9% t.o.v. 2020). België staat de afgelopen 10 jaar steevast op de **8^e plaats**.

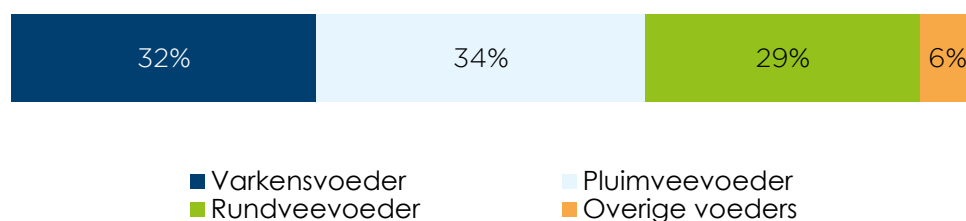
Figuur 19 Productie van de 10 meest producerende landen binnen de EU-28 (1000 ton)
(Bron: FEFAC)

Wat betreft de verdeling per diervoedertype is **België** het meest te vergelijken met **Denemarken**. Ongeveer de helft van de mengvoederproductie is varkensvoeder en ongeveer een kwart rundveevoeder. Het aandeel pluimvee is het grootst in Polen (60%), maar ook in o.a. het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Italië is het aandeel pluimveevoeders meer dan 40%. Ierland spant de kroon in rundveeproductie met 66% van de totale mengvoederproductie.

Op basis van de globale cijfers voor de EU-28 zijn het aandeel pluimvee- en varkensvoeder ongeveer gelijk (34% en 32% respectievelijk). Het aandeel rundveevoeder is 29%.

Figuur 20 Verdeling van de diervoederproductie per diervoedertype voor de 10 meest producerende lidstaten van de EU-28 in 2020 (Bron: FEFAC)

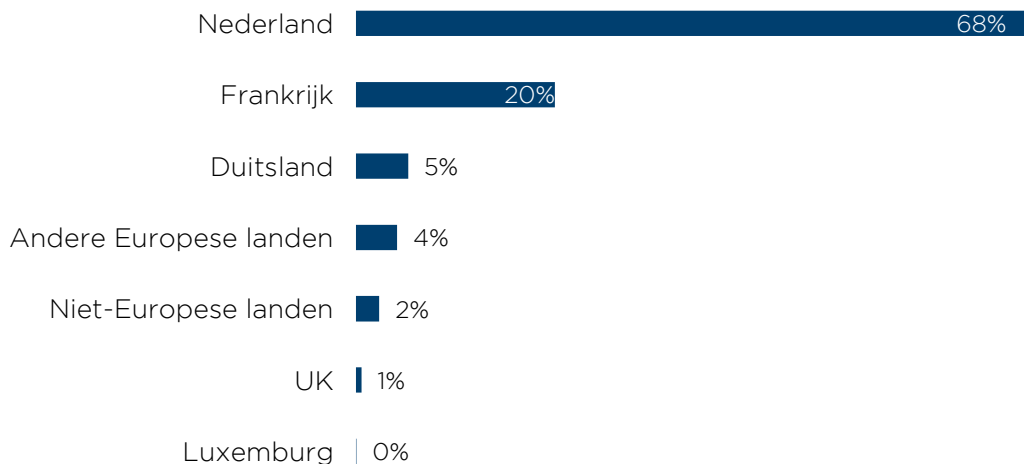

Figuur 21 Verdeling van de diervoederproductie per diervoedertype voor EU-28 in 2020 (Bron: FEFAC)

Al 10 jaar op rij staat België op de 8ste plaats in Europa (EU-28).

2. Import naar België

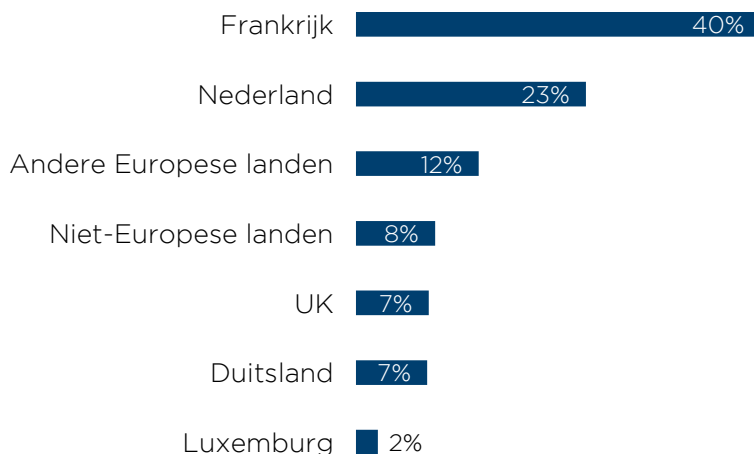
In 2021 werden in totaal 1.745.930 ton diervoeders¹⁰ geïmporteerd naar België. 68% hiervan komt uit Nederland en 20% uit Frankrijk.

Figuur 22 Import naar België van diervoeders
(Bron: Nationale Bank van België)

3. Export vanuit België

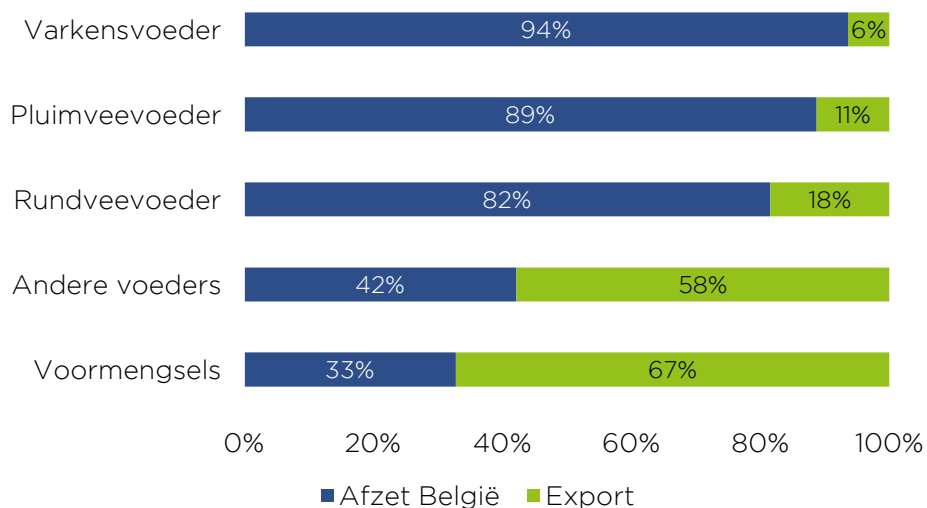
In 2021 werden in totaal 1.353.691 ton diervoeders geëxporteerd uit België. 40% hiervan gaat naar Frankrijk en 23% naar Nederland.

Figuur 23 Export uit België van diervoeders
(Bron: Nationale Bank van België)

¹⁰ Gebaseerd op de Intrastat-codes 23091011 t.e.m. 23099095, incl. honden- en kattenvoer, visperswater en perswater van zeezoogdieren, gemelasseerde bietenpulp en voormengsels.

Specifiek voor de Belgische diervoederproductie door BFA-leden, zijn meer gedetailleerde cijfers per diervoedertype beschikbaar. 94% van het in België geproduceerde varkensvoeder wordt afgezet in eigen land. Ook het leeuwendeel van het pluimvee- en rundveevoeder (> 80%) wordt afgezet in België. Voor diverse voeders en voormengsels is de situatie omgekeerd: meer dan de helft van de geproduceerde producten is bestemd voor het buitenland. Deze producten hebben typisch een hogere toegevoegde waarde.

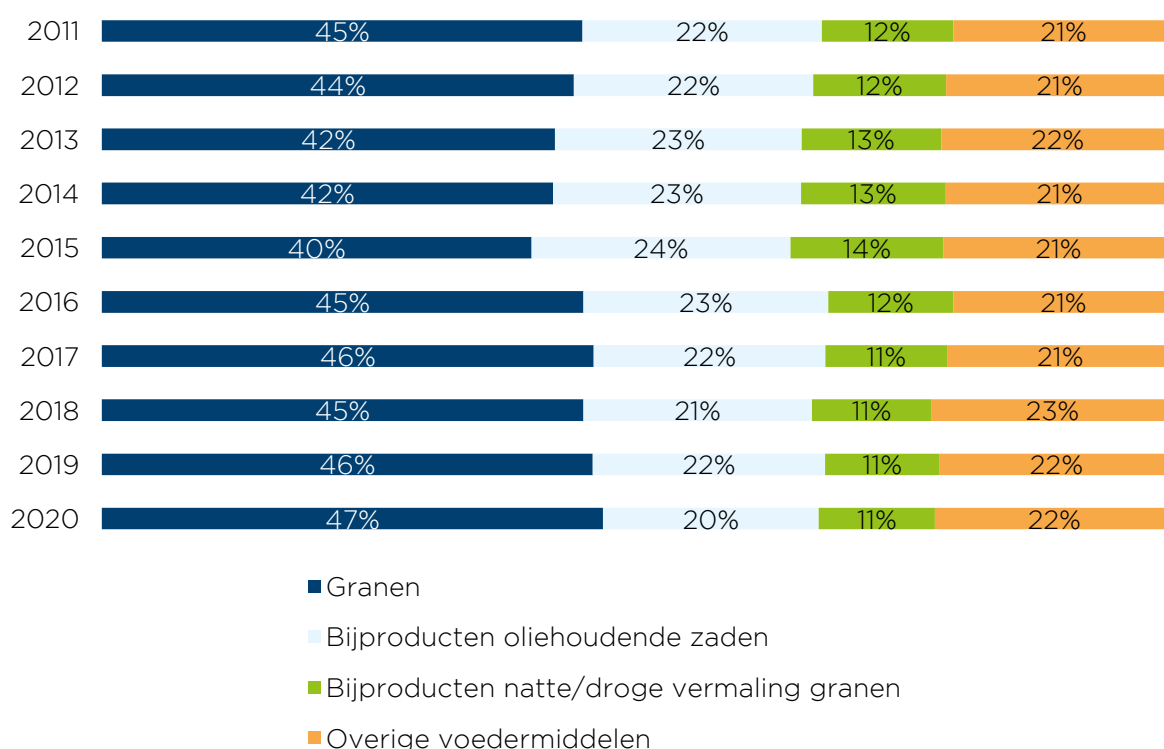
Figuur 24 Verdeling afzet binnen- en buitenland voor de Belgische productie door BFA-leden (Bron: BFA)

België importeert en exporteert diervoeders vooral van en naar zijn buurlanden.

GRONDSTOFGEBRUIK

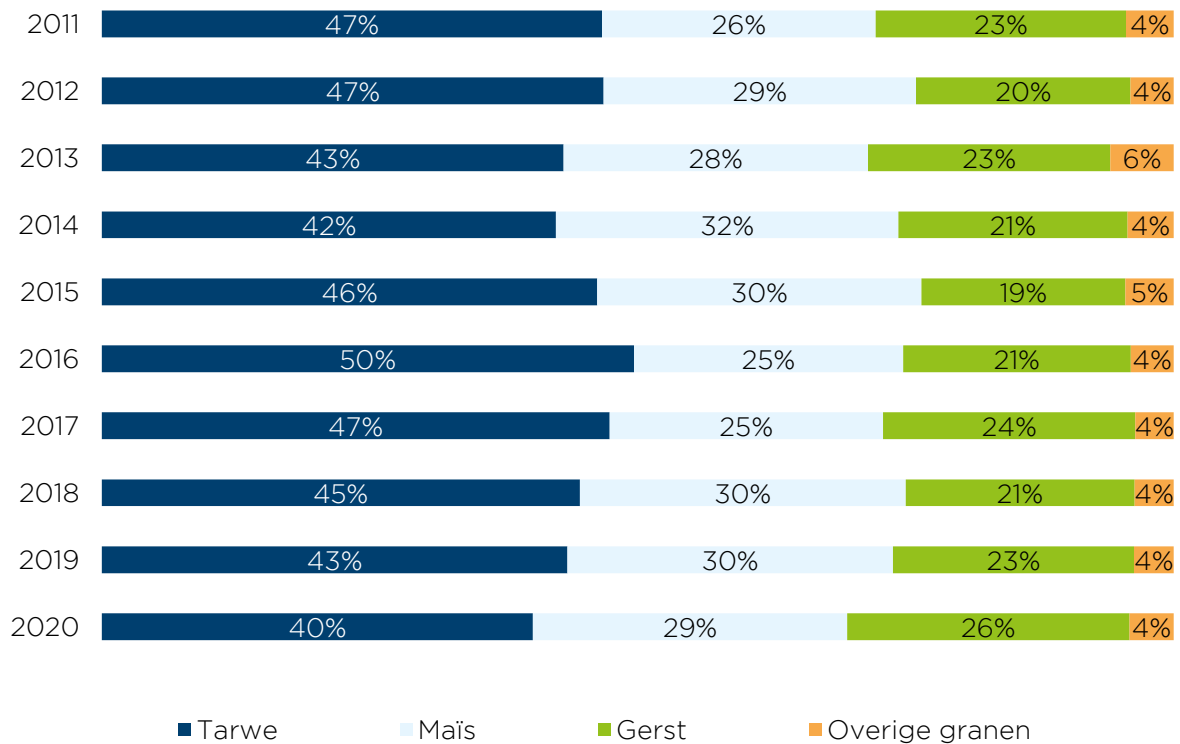
De laatst beschikbare cijfers van het grondstofverbruik zijn deze van 2020. In 2020 bedroeg het totale grondstofgebruik¹¹ 8,26 miljoen ton. Het grondstofverbruik bedroeg de afgelopen 5 jaar gemiddeld 7,95 miljoen ton.

Bijna de helft van de **verwerkte voedermiddelen** zijn **granen** (47%). De som van het volume tarwe, maïs en gerst maakte in 2020, net als de voorbije 5 jaar, 96% van de granen uit. In 2020 noteerden we het laagste aandeel tarwe (40%) en het hoogste aandeel gerst (26%) van de voorbije 10 jaar. Een hoger aandeel gerst wordt toegevoegd ter bevordering van de darmgezondheid.

Figuur 25 Gebruik voedermiddelen voor productie van diervoeders
(Bron: Sectoraal bemonsteringsplan BFA voor voedselveiligheid)

¹¹ Mengvoederfabrikanten die deelnemen aan het sectoraal bemonsteringsplan voor voedselveiligheid. Enkel voedermiddelen worden meegenomen, dus geen toevoegingsmiddelen en additieven, voormengsels en aanvullende diervoeders.

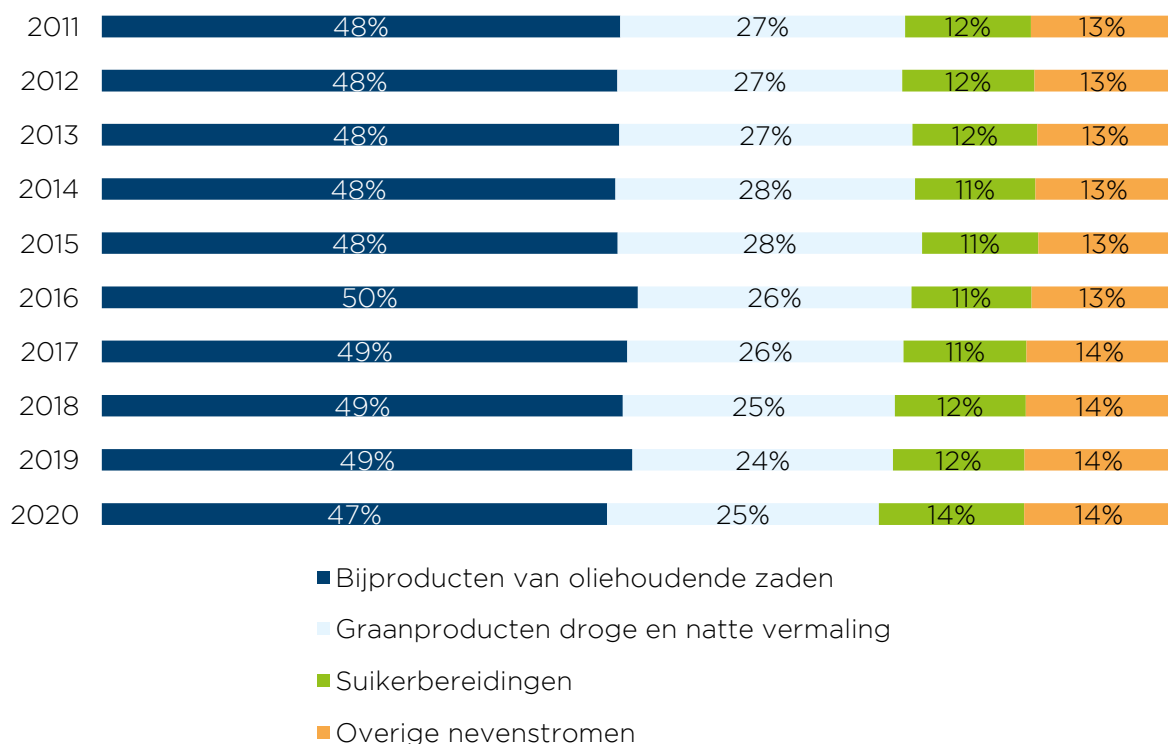

Figuur 26 Gebruik granen voor productie van diervoeders (de groep overige granen omvat o.a. haver, rogge, triticale, spelt)
(Bron: Sectoraal bemonsteringsplan BFA voor voedselveiligheid)

42,7% van de grondstoffen zijn **nevenstromen** uit de voedings- en biobrandstoffenindustrie. De diervoedersector draagt hiermee sterk bij aan de kringloopeconomie en de circulaire landbouw (meer info: [duurzaamheidscharter van BFA](#)). Het aandeel nevenstromen daalde hiermee wel lichtjes t.o.v. 2019 (43,9%). Dit moet tegen 2030 stijgen tot 50%.

Bijna de helft van de nevenstromen (47%) zijn **bijproducten van oliehoudende zaden** (vb. koolzaadschroot, zonnepitschilfers, sojaschroot) gevolgd door 25% **graanproducten** van maalderijen (vb. tarwezemelen, kortmeel). **Suikerbereidingen** (vb. melasse) maken 14% van de nevenstromen uit. Het aandeel nevenstromen dat niet afkomstig is van oliehoudende zaden of graanproducten van maalderijen steeg de voorbije 6 jaar gestaag en is in 2020 het hoogste van de voorbije 10 jaar (28%).

42,7% van de grondstoffen zijn **nevenstromen** uit de voedings- en biobrandstoffenindustrie. De diervoedersector draagt hiermee sterk bij aan de kringloopeconomie en de circulaire landbouw.

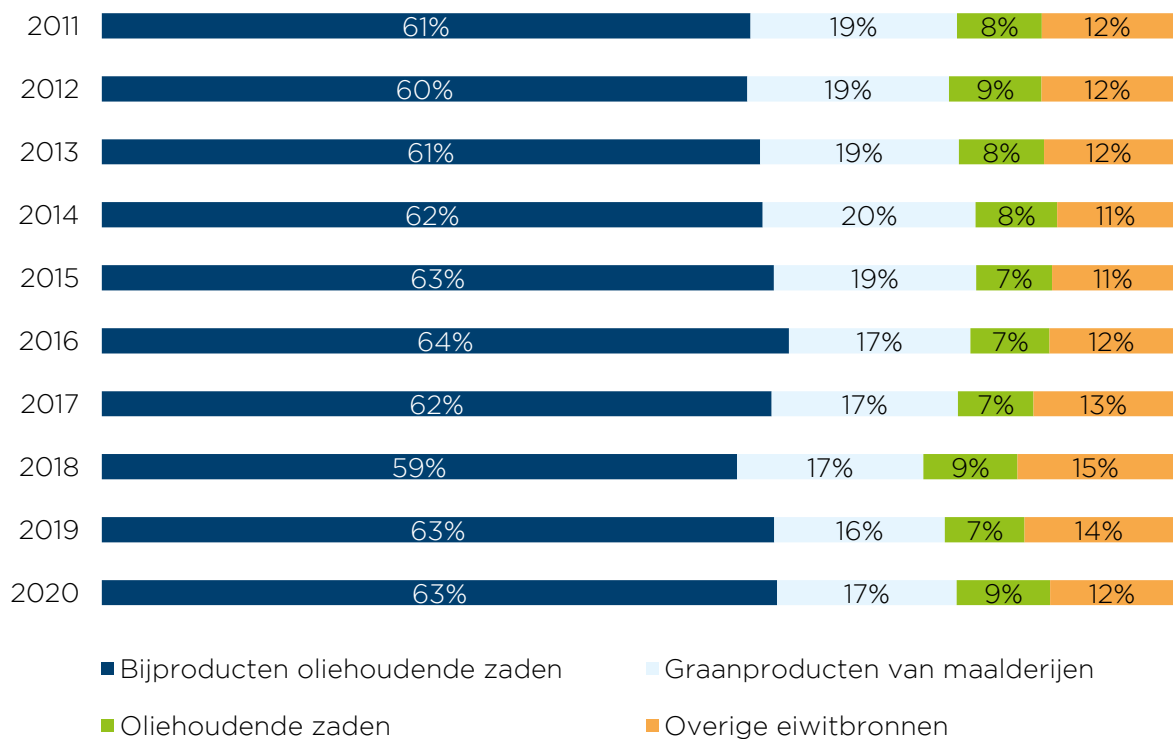

Figuur 27 Gebruik nevenstromen voor productie van diervoeders (de overige nevenstromen omvatten o.a. bakkerijproducten en deegwaren, bijproducten van de biobrandstofindustrie en dierlijke bijproducten)
(Bron: Sectoraal bemonsteringsplan BFA voor voedselveiligheid)

In 2020 zijn bijna **twee derde** van de verbruikte eiwitten (63%) afkomstig van bijproducten van oliehoudende zaden, gevolgd door 17% graanproducten van maalderijen. Oliehoudende zaden maken 8,8% van de eiwitten uit, zaden en peulvruchten 3,8% en dierlijke bijproducten 2,7%. De komende jaren wordt in deze laatste twee categorieën een stijging verwacht met het uitrollen van de Vlaamse eiwitstrategie en de versoepeling van de feedban¹².

¹² Op 7 september 2021 ging verordening 2021/1372 in voege. Deze wetgeving voorziet in een nieuwe toelating voor het gebruik van verwerkte dierlijke eiwitten (VDE's):

- Pluimvee-VDE's in varkensvoeder
- Varkens-VDE's in pluimveevoeder
- Insecten-VDE's in varkens- en pluimveevoeder
- Gelatine van herkauwers in voeder voor niet-herkauwers.

Figuur 28 Eiwitbronnen bij de productie van diervoeders (berekening op basis van het gemiddelde eiwitpercentage per productgroep, de overige eiwitbronnen omvatten o.a. zaden en peulvruchten, dierlijke bijproducten, bijproducten van de biobrandstofindustrie) (Bron: Sectoraal bemonsteringsplan BFA voor voedselveiligheid)

CONCLUSIE – 2021 IN CIJFERS

De aanhoudende **coronapandemie**, **stijgende grondstofprijzen**, verschillende uitbraken van **vogelgriep** en een diepe crisis in de varkenshouderij kenmerkten 2021.

De productie van mengvoeders in België (6,861 miljoen ton¹³) **daalde** in 2021 met **2,7%** t.o.v. 2020. De totale afzet op Belgische bodem ongeveer constant is gebleven t.o.v. 2020 (+0,2%).

Hierdoor staat België net als de voorbije jaren op de **8ste plaats** in de lijst van meest producerende landen binnen de **EU-28**.

In 2020 bedroeg het totale grondstoffenverbruik van de BFA-leden 8,26 miljoen ton. **42,7%** van deze grondstoffen zijn **nevenstromen** uit de voedings- en biobrandstofindustrie. De diervoedersector levert dus een substantiële bijdrage aan de circulaire economie. Hier stopt het echter niet: de diervoedersector stelt zich tot doel om dit aandeel tegen 2030 tot 50 % te verhogen, een ambitieuze doelstelling!

¹³ Productie van de Belgische BFA-leden excl. voormengsels.

Minder methaan uitstoten

De agrovoedingssector engageert zich samen met de Vlaamse overheid om de methaanuitstoot bij rundvee tegen 2030 met 26% te reduceren. Dit ten opzichte van 2016. De Belgische diervoedersector gaat met specifieke voedermaatregelen de helft hiervan (13%) realiseren tegen 2025.

Ecologische voetafdruk verkleinen

BFA biedt tegen 2022 haar leden opleidingen aan met betrekking tot het uitvoeren van levenscyclusanalyses (LCA). Zo kunnen we de impact van onze grondstoffen in kaart brengen en onze aanpak voor een kleinere ecologische voetafdruk verbeteren.

Energiezuiniger produceren

In 2021, 2025 en 2029 onderzoeken we het energieverbruik bij diervoederfabrikanten. Op basis van de resultaten van deze studies creëren we 'best practices' voor energiebesparingen die we communiceren met de diervoederindustrie.

De circulaire economie stimuleren

Tegen 2030 komt 50% van de gebruikte grondstoffen in de Belgische diervoederindustrie uit nevenstromen van de levensmiddelen- en biobrandstofindustrie. Elk BFA-lid krijgt jaarlijks inzicht in zijn gebruik van nevenstromen ten opzichte van het gemiddelde in de sector.

Efficiënter omspringen met eiwitten

BFA brengt de netto bijdrage van de Belgische veehouderij aan de eiwitvoorziening voor de mens in kaart.

Minder stikstof en fosfor uitstoten

De leden van BFA blijven de uitstoot van stikstof (N) en fosfor (P O) in de natuur verder beperken. Dit doen ze door jaarlijks minstens 3 miljoen ton varkens- en pluimveevoeder te produceren in lijn met het laagnutriëntenconvenant. De overeenkomst met de Vlaamse overheid beperkt de hoeveelheid N en P O in het voeder.

Dierlijke productie met minder voeder

De (gestandaardiseerde) voederconversie (= hoeveelheid krachtvoeder per kg vleesproductie) van varkens en pluimvee verbetert tegen 2028 met 10% ten opzichte van 2018.

Actieplan Alternatieve Eiwitbronnen hernieuwen

BFA en de Vlaamse overheid vernieuwen samen tegen 2021 het actieplan alternatieve eiwitbronnen. De diervoedersector streeft naar minder import van soja uit niet-Europese landen en een meer divers gebruik van alternatieve eiwitbronnen.

Duurzame soja

Tegen 2030 voldoet alle soja die door Belgische diervoederfabrikanten wordt gebruikt (60% in 2022 en 75% in 2025) aan de FEFAC Soy Sourcing Guidelines en de FEFAC Deforestation Free criteria.

0% antibiotica in gemediceerde diervoeders

Tegen 2030 streven we ernaar dat de productie van met antibiotica gemediceerde voeders naar 0% gaat. Hierbij reduceren we volgens dit stappenplan: 65% tegen 2022 en 75% tegen 2024. Dit telkens in vergelijking met referentiejaar 2011.

Ziekteverwekkers bij pluimvee en varkens verminderen

Alle BFA-leden zullen tegen 2021 het jaarlijks geëvalueerde bioveiligheidsprotocol voor pluimvee en varkens implementeren. BFA werkt een brochure uit voor alle medewerkers van de diervoederindustrie, van chauffeurs tot vertegenwoordigers.

Arbeidsongevallen verminderen

BFA actualiseert het handboek arbeidsveiligheid (2021) en organiseert opleidingen voor haar leden. BFA werkt tegen 2022 een monitoringssysteem uit voor de opvolging van het aantal arbeidsongevallen. Hiermee willen we tegen 2030 het aantal arbeidsongevallen in onze sector met 10% doen dalen ten opzichte van 2022.